

PRIRUČNIK ZA NOVINARE

 PRAĆENJE IZBORA

Ova publikacija izrađena je uz pomoć **Small Grants Program Media & Democracy**, Ambasade SAD u Srbiji i Nezavisnog udruženja novinara Srbije.

Stavovi izraženi u njoj su isključivo odgovornost Glasa građana Šumadije.

Izdavač:

Glas građana Šumadije, Kragujevac
www.glassumadije.rs

Za izdavača:

Jovanka Nikolić

Izvori:

Handbook for journalists during elections, Reporters without Borders and Organisation Internationale de la Francophonie, 2015.
Priručnik za rad biračkih odbora, Republička izborna komisija, Beograd, 2022.

Urednik:

Duško Medić

Godina: 2022.

Publikacija **“Priručnik za novinare - praćenje izbora”** nastala je realizacijom projekta **“Za kredibilne izbore potrebni su kredibilni lokalni mediji” Glasa građana Šumadije.**

Cilj projekta je izgradnja kapaciteta i umrežavanje šumadijskih lokalnih medija i novinara kako bi tačno, potpuno i blagovremeno pratili parlamentarne, predsedničke i lokalne izbore u Republici Srbiji 2022. godine.

Član 19.

Svako ima pravo na slobodu mišljenja i izražavanja, što obuhvata i pravo da ne bude uznemiravan zbog svog mišljenja, kao i pravo da traži, prima i širi obaveštenja i ideje bilo kojim sredstvima i bez obzira na granice.

UNIVERZALNA DEKLARACIJA O LJUDSKIM PRAVIMA (1948)

Član 19.

Niko ne može biti uznemiravan zbog svojih mišljenja.

2. Svako lice ima pravo na slobodu izražavanja; ovo pravo bez obzira na granice, podrazumijeva slobodu iznalaženja, primanja i širenja informacija i ideja svih vrsta, u usmenom, pismenom, štampanom ili umjetničkom obliku, ili na bilo koji način po slobodnom izboru.

3. Ostvarivanje sloboda predviđenih u tački 2. ovog člana obuhvaća posebne dužnosti i odgovornosti. Slijedstveno tome, ono može biti podvrgnuto izvjesnim ograničenjima koja moraju, međutim, biti izričito određena zakonom, a potrebna su iz razloga:

- a) poštovanja prava ili ugleda drugih lica;
- b) zaštite državne sigurnosti, javnog reda, javnog zdravlja i morala.

MEĐUNARODNI PAKT O GRAĐANSKIM I POLITIČKIM PRAVIMA (1966)

**Univerzalna deklaracija o
ljudskim pravima i Međunarodni pakt
o građanskim političkim pravima
priznaju novinarima pravo da traže
informacije, da ih primaju i da ih
slobodno šire bez uplitanja vlade.**

**Državni službenici ne smeju ni na koji
način uznemiravati, zastrašivati ili
ometati novinare u vršenju njihovih
dužnosti.**

**Vlade ne smeju cenzurisati novinare ili
koristiti njihove resurse da
nepravедno utiču na njih.**

Šta treba da znamo o izborima 3. aprila

Izbori za Predsednika, za članove Narodnog parlamenta i izbori u četrnaest lokalnih izbora (Beograd, Aranđelovac, Bajina Bašta, Bor, Doljevac, Knjaževac, Kladovo, Kula, Lučani, Majdanpek, Medveđa, Sevojno, Sečanj i Smederevska Palanka) održani su u nedelju, 3. aprila 2022. godine, u 8224 izborna mesta u Srbiji.

Šumadinci su glasali na predsedničkim i republičkim izborima na 354 izborna mesta. Na dan glasanja, 3. aprila 2022. godine, u skladu sa zakonom, biračka mesta otvarana su u 7.00 časova, a zatvorena u 20.00 časova.

Glasači u Srbiji 3. aprila birali su predsednika države, najvišeg funkcionera za koga mogu direktno da glasaju. Republička izborna komisija (RIK) odredila je žrebom raspored kandidata za predsednika Srbije na glasačkom listiću za izbore 3. aprila:

Miša Vacić (Srpski patriota)

Biljana Stojković (Koalicija Moramo)

Branka Stamenković (Koalicija Suverenisti)

Zdravko Ponoš (Ujedinjena Srbija)

Milica Đurđević Stamenkovski (Zavetnici)

Aleksandar Vučić (Koalicija Zajedno možemo sve)

Miloš Jovanović (koalicija NADA)

Boško Obradović (Patriotski blok)

Glasači na izborima za narodne poslanike birali su 250 poslanika od kandidata devednaest izbornih lista (klikom na svaku od lista možete u pretraživoj tabeli videti sve kandidate lista, njihovo zanimanje i mesto prebivališta):

ALEKSANDAR VUČIĆ – [Zajedno možemo sve](#),

IVICA DAČIĆ – [Premijer Srbije](#),

SAVEZ VOJVODANSKIH MAĐARA – [IŠTVAN PASTOR](#),

DR VOJISLAV SESELJ – [SRPSKA RADIKALNA STRANKA](#),

MARINIKA TEPIĆ – [UJEDINJENI ZA POBEDU SRBIJE](#),

DR MILOŠ JOVANOVIĆ – [NADA ZA SRBIJU](#),

MILICA ĐURĐEVIĆ STAMENKOVSKI – [SRPSKA STRANKA ZAVETNICI](#),

MUFTINIJIN AMANET – [STRANKA PRAVDE I POMIRENJA – USAME ZUKORLIĆ](#).

MORAMO – [AKCIJA – EKOLOŠKI USTANAK – ČUTA – NE DAVIMO BEOGRAD – NEBOJŠA ZELENOVIĆ](#),

SUVERENISTI – [Saša Radulović \(DJB\), Milan Stamatović \(ZS\), dr Jovana Stojković \(ŽZS\)](#).

BOŠKO OBRADOVIĆ – [SRPSKI POKRET DVERI – POKS – MILOŠ PARANDILOVIĆ – PATRIOTSKI BLOK ZA OBNOVU KRALJEVINE SRBIJE](#)

ZAJEDNO ZA VOJVODINU- VOJVODANI ([DEMOKRATSKI SAVEZ HRVATA U VOJVODINI, ZAJEDNO ZA VOJVODINU](#))

SDA SANDŽAKA – [DR SULEJMAN UGLJANIN SDA SANDŽAKA – DR. SULEJMAN UGLJANIN](#)

BORIS TADIĆ – AJMO LJUDI – [SOCIJALDEMOKRATSKA STRANKA – NOVA STRANKA – 1 OD 5 MILIONA – TOLERANCIJA SRBIJE – „UJEDINJENI POKRET ZELENIH SRBIJE“ – BOŠNJAČKA GRAĐANSKA STRANKA – BOŠNJAČKA GRAĐANSKA STRANKA – STRANKA CRNOGORACA](#)

„ALTERNATIVA ZA PROMENE – ALBANSKA DEMOKRATSKA ALTERNATIVA“,
„ALTERNATIVA PËR NDRYSHIM – ALTERNATIVA DEMOKRATIKE SHQIPTARE“

„KOALICIJA ALBANACA DOLINE“ – [“KOALICIONI I SHQIPTARËVE TË LUGINËS“](#)

OTETE BEBE [ANA PEJIĆ](#)

ROMSKA PARTIJA – [SRĐAN ŠAJN](#)

RUSKI MANJINSKI SAVEZ – [MILENA PAVLOVIĆ, PAVLE BIHALI GAVRIN \(SRPSKO RUSKI POKRET, SRPSKO RUSKA PARTIJA VUKOVI, POKRET GRKA SRBIZA\)](#)

U Aranđelovcu će se uz republičke i predsedničke izbore održati i lokalni izbori, na kojem će glasači Aranđelovca birati predstavnike lokalne skupštine od kandidata predloženih na sedam izbornih lista za odbornike Skupštine opštine Aranđelovac (klikom na svaku od lista možete u pretraživoj tabeli videti sve kandidate lista, njihovo zanimanje i mesto prebivališta):

ALEKSANDAR VUČIĆ – [Zajedno možemo sve,](#)

MILICA ĐURĐEVIĆ STAMENKOVSKI – [Srpska stranka Zavetnici,](#)

IVICA DAČIĆ – [PREMIJER SRBIJE,](#)

KOALICIJA SA NARODOM – [SRPSKI POKRET DVERI – ZDRAVA SRBIJA – DA POBEDI](#)

[DOMAĆINSKI ARANĐELOVAC – MILAN ŠVABIĆ,](#)

POKRET OBNOVE KRALJEVINE SRBIJE (POKS) – [RADIŠA PAVLOVIĆ,](#)

UJEDINJENI ARANĐELOVAC – [DEMOKRATSKA STRANKA – NARODNA STRANKA –](#)

[STRANKA SLOBODE I PRAVDE,](#)

SUVERENISTI – [Saša Radulović \(DJB\), dr Jovana Stojković \(ŽZS\)](#)

Sami birači glasaju na biračkom mestu na kojem su upisani u birački spisak (da li ste i gde upisani u birački spisak možete proveriti na sledećoj stranici: <https://upit.birackispisak.gov.rs/>). Izuzetno, birač može da glasa i izvan biračkog mesta na kojem je upisan u izvode u birački spisak, pod uslovom da se radi o licu koji nije u mogućnosti da glasa na biračkom mestu usled teške bolesti, starosti ili invaliditeta.

Kada birač dođe na biračko mesto, birački odbor preduzima sledeće radnje:

Proveru UV-lampom da li je birač glasao na drugom biračkom mestu,

Uvrđivanje identiteta birača,

Proveru da li je birač upisan u izvod iz biračkog spiska za izbor predsednika Republike,

Obeležavanje birača sprejom,

Uručivanje glasačkog listića za izbor narodnih poslanika biraču,

Uručivanje glasačkog listića za izbor predsednika Republike biraču.

Svoj identitet birač dokazuje važećom ličnom kartom, odnosno važećom putnom ispravom (pasoš). Za dokazivanje identiteta ne može se koristiti vozačka dozvola, jer njen obrazac ne sadrži JMBG birača.

Zakonom je propisano da birač koji nije u mogućnosti da glasa na biračkom mestu, o tome da želi da glasa može da obavesti lokalnu izbornu komisiju najranije 72 časa pre dana glasanja, a najkasnije do 11.00 časova na dan glasanja, odnosno birački odbor na dan glasanja, najkasnije do 11:00 časova.

Izvor: Priručnik za rad biračkih odbora, Republička izborna komisija, Beograd, 2022.

IZBORNA MESTA U ŠUMADIJI

Izborna mesta u Šumadiji

Pristupačnost biračkih mesta

U Šumadijskom okrugu na ovim izborima registrovano je 354 izbornih mesta, u Arandelovcu 40, Batočini 35, Kniću 36, Kragujevcu 168, Lapovu 11, Rači 27, i u Topola 37.

OPŠTINA	BR_BM	NAZIV BIRAČKOG MESTA	ADRESA	PROSTORIJA U KOJOJ SE BM NALAZI	BIRAČKO MESTO SE NALAZI	PRILAZ DO OBJEKTA	PEŠAČKI PRELAZ	PARKING MESTO
ARANDELOVAC	1	OŠ "SVETI SAVA"	ARANDELOVAC, NIKOLE PAŠIČA BR. 66	učionica br. 3	u prizemlju	sa preprekama-stepenici	bez prepreka (ima spuštene ivičnjake)	ne postoji predviđeno parking mesto za vozila osoba sa invaliditetom
ARANDELOVAC	2	OŠ "SVETI SAVA"	ARANDELOVAC, NIKOLE PAŠIČA BR. 66	hol	u prizemlju	bez prepreka-spušteni ivičnjaci	bez prepreka (ima spuštene ivičnjake)	ne postoji predviđeno parking mesto za vozila osoba sa invaliditetom
ARANDELOVAC	3	OŠ "SVETOLIK RANKOVIĆ"	ARANDELOVAC, MILOVANA RISTIČA BR. 1	učionica br. 1	u prizemlju	sa preprekama-stepenici	bez prepreka (ima spuštene ivičnjake)	ne postoji predviđeno parking mesto za vozila osoba sa invaliditetom
ARANDELOVAC	4	OŠ "SVETOLIK RANKOVIĆ"	ARANDELOVAC, MILOVANA RISTIČA BR. 1	učionica br.5	u prizemlju	sa preprekama-stepenici	bez prepreka (ima spuštene ivičnjake)	ne postoji predviđeno parking mesto za vozila osoba sa invaliditetom
ARANDELOVAC	5	PICERIJA "OGI" U LAMELAMA	ARANDELOVAC, CARA DUŠANA BB	objekat	u prizemlju	bez prepreka-spušteni ivičnjaci	bez prepreka (ima spuštene ivičnjake)	ne postoji predviđeno parking mesto za vozila osoba sa invaliditetom
ARANDELOVAC	6	AUTOBUSKA STANICA	ARANDELOVAC, KNEZA MIHAILA BR. 104	lokal br. 6	u prizemlju	bez prepreka-spušteni ivičnjaci	bez prepreka (ima spuštene ivičnjake)	ne postoji predviđeno parking mesto za vozila osoba sa invaliditetom
ARANDELOVAC	7	OŠ "ILIJA GARAŠANIN"	ARANDELOVAC, JOSIFA PANČIČA BR. 5	učionica br. 1	u prizemlju	bez prepreka-spušteni ivičnjaci	bez prepreka (ima spuštene ivičnjake)	postoji
ARANDELOVAC	8	ZGRADA SKUPŠTINE OPŠTINE	ARANDELOVAC, VENAC SLOBODE BR. 10	šalter sala	u prizemlju	bez prepreka-spušteni ivičnjaci	bez prepreka (ima spuštene ivičnjake)	postoji
ARANDELOVAC	9	ZGRADA OSNOVNOG SUDA	ARANDELOVAC, KNJAZA MILOŠA BR. 102	hol	u prizemlju	sa preprekama-strmi usponi, stepenici	bez prepreka (ima spuštene ivičnjake)	postoji
ARANDELOVAC	10	DOM OMLADINE	ARANDELOVAC, JOSIPA GRUŠOVNIKA BR. 1	sala br. 1	u prizemlju	bez prepreka-spušteni ivičnjaci	bez prepreka (ima spuštene ivičnjake)	ne postoji predviđeno parking mesto za vozila osoba sa invaliditetom

1 / 36

Republička izborna komisija je Odlukom o proceni pristupačnosti biračkih mesta u Republici Srbiji od 20. decembra 2019. godine, uredila način procene pristupačnosti biračkih mesta u Republici Srbiji. U tabeli gore, pogledajte sva izborna mesta u Šumadiji, njihove adrese i procene njihove pristupačnosti.

Tabela je izgrađena pomoću google alata Flourish, a klikom na link dole možete je pretraživati, ali i upotrebiti kod u kojem je ona nastala.

<https://public.flourish.studio/visualisation/9135994/>

PRAVA I ODGOVORNOSTI

Tokom predizborne kampanje, **novinar ima pravo da razgovara sa svim strankama i kandidatima**. Ovo pravo se odnosi na stranke i političare koji se oštro protive vlasti i **odnosi se na sva pitanja kampanje koja novinar smatra važnim za građane i budućnost zemlje**.

Jednak tretman i nepristrasnost

Novinar mora da posveti jednaku i uravnoteženu pažnju svim strankama i kandidatima.

Integritet i neutralnost

Novinar ne sme dozvoliti da se njegovo ili njeno mišljenje direktno ili indirektno pojavljuje u izveštavanju ili ponašanju.

Objektivnost i iskrenost

Novinar je građanin čija je ličnost i svest obeležena prošlošću, kulturom, verovanjima i obrazovanjem. Ipak, on mora pokazati objektivnost u obavljanju svih aspekata svog posla. Potpuna objektivnost možda nije moguća, ali on mora da vodi računa da bude tačan i pošten.

INTEGRITET I NEUTRALNOST

- 1** Važno je pošteno izveštavati. Citati kandidata i stranačkih lidera moraju biti preneseni bez izmena i u kontekstu. Ako novinar nije siguran na šta se mislilo, on ili ona moraju ponovo stupiti u kontakt sa osobom radi pojašnjenja.
- 2** Ton vesti mora biti neutralan. Trebalo bi da se izveštava o razlikama između stranaka, ali bez da ih na bilo koji način osuđuju.
- 3** Novinska priča nikada ne bi trebalo da se koristi za predstavljanje ličnog pogleda. Zadržavanje ličnih stavova o temi članka je profesionalna obaveza.
- 4** Nikada ne nosite i ne nosite odeću, bedževe, nalepnice ili bilo koji drugi predmet koji nosi inicijale ili slogane stranke ili kandidata.
- 5** Uzdržati se od izražavanja bilo kakvog mišljenja stranke ili kandidata tokom mitinga, tokom izveštavanja sa terena ili intervjua.

DRUŠTVENA ODGVIORONOST

Sloboda štampe zahteva odgovornost. Novinar je takođe građanin i može, čak i dok se bavi svojom profesijom, igrati ulogu u smirivanju političkih kriza i sukoba. Ali novinar nije prosečan građanin, njegove reči privlače pažnju javnosti.

Novinar uvek treba da bude svestan pozitivnih i negativnih efekata koje njegov rad može imati. To podrazumeva da bez obzira na temu, njegove reči i ton treba da budu što neutralniji i trezveniji.

Ovo takođe podrazumeva smireno rasuđivanje u temama sa zapaljivim potencijalom, uključujući one koje mogu dovesti do stigmatizacije pojedinaca ili grupa.

U svetlu prethodnog navedenog, novinar treba da:

- Poštujte ljudsko dostojanstvo i pretpostavku nevinosti. On mora da izbegava da sumnja u nečiju reputaciju i čast bez verodostojnih informacija.
- Poštujte privatne živote i lične podatke i trebalo bi da izbegava izveštavanje o ovim stvarima osim kada je to neophodno za razumevanje događaja ili situacije u javnom životu.
- Odbijte da izmišljate ili širite glasine, čak i ako to čine drugi mediji.
- Uzdržite se od bilo kakvog diskursa koji podstiče mržnju, nasilje, destrukciju, pljačku, netoleranciju, rasizam, ksenofobiju i predrasude.

IZVEŠTAVANJE IZBORNIH KAMPANJA

Zvanična kampanja je relativno kratak period tokom kojeg novinari rade pod velikim pritiskom

IZVEŠTAVANJE IZBORNIH KAMPANJA

Izveštavanje o izbornoj kampanji je važan momenat u životu novinske organizacije. Ono može pomoći u jačanju imidža profesionalizma u očima javnosti ili može potkopati njen kredibilitet. Veliki deo ove odgovornosti leži na novinarima. Oni su ključni elementi jer izlaze na teren, pokrivaju skupove, upoznaju kandidate, predsedavaju debatama, uzimaju puls javnog mnjenja i pišu priče. Novinari se stoga moraju pripremiti, kako urednički tako i logistički.

Novinar treba da pomogne građanima da shvate o čemu i o kome se odlučuje na izborima. U izvršavanju te odgovornosti on ili ona treba da izveštava o svim konkurentskim partijama i kandidatima, pruži informacije o njihovim prošlim i sadašnjim programima, i o aktivnostima njihove kampanje.

Novinar treba da traži i druge izvore informacija, kako se ne bi u potpunosti oslanjao na partijske izvore.

Jedan od najvećih izazova za novinare koji prate kampanju je da prevaziđu strategije političke komunikacije kako bi pronašli vesti i informacije koje su zaista korisne biračima. Sa saopštenjima za štampu, konferencijama za štampu, društvenim medijima i anketama treba postupati pažljivo i razborito.

ORGANIZOVANJE REDAKCIJE

Da bi se rešio problem praćenja nekoliko kandidata tokom izborne kampanje, redakcija koja ima na raspolaganju više od jednog novinara treba da podeli zadatke među njima. Poseban uređivački sastanak trebalo bi da se održi pre početka kampanje kako bi se dodelile dužnosti izveštavanja i obezbedilo da cela redakcija funkcioniše na kohezivan i komplementaran način. Ko će za šta biti zadužen?

Na primer, reporter može biti određen da pokriva određeni region ili određenu temu. Redakcija, takođe, može dodeliti novinara da pokriva jednu stranku ili kandidata. Ali u tom slučaju, mora učiniti isto za svaku od glavnih partija ili kandidata kako bi se osigurala ravnoteža i nepristrasnost.

Nemaju svi mediji iste resurse. Kada su kadrovski resursi ograničeni, svi moraju biti raznovrsni. Ali koordinacija i dijalog su i dalje od suštinskog značaja i trebalo bi da se vode na dnevnoj bazi.

Sastanci uredništva su neophodni u izbornom periodu. Oni služe kao forum za razmenu gledišta (kojih može biti onoliko koliko je prisutnih učesnika) kao i za donošenje odluka. Oni pomažu da se osigura da je pokrivenost potpuna i uravnotežena i da održava neophodan pluralizam tokom kampanje. Diskusije omogućavaju novinarima da imaju koristi od saveta i iskustva kolega i na taj način pomažu da se minimizira rizik od grešaka u njihovom izveštavanju.

NOVINARSKÉ PRIPREME

Prikupite što više informacija o svakom političkom kandidatu: strukturi i delovanju stranke, izvorima finansiranja, regionalnim prednostima i slabostima, političkom značaju na nacionalnom i/ili lokalnom nivou, prošlim i sadašnjim savezima, glavnim temama kampanje, učinku na prošlim izborima.

Identifikujte i uspostavite odnose sa portparolom svake stranke ili sa važnim zvaničnikom svake kampanje. Novinar će želeći da bude u mogućnosti da brzo dođe do njih – na primer, da zna datum, vreme i mesto javnog događaja. Njihova pomoć će takođe biti potrebna za organizovanje intervjua sa kandidatom ili za dobijanje njihovih neposrednih odgovora na razvoj kampanje.

Napravite listu glavnih pitanja kampanje i najvažnijih problema sa kojima građani žele da se izbere sa kandidatima i strankama.

Sastavite spisak stručnjaka koje ćete konsultovati radi komentara o kampanji. Novinar nacionalne novinske organizacije treba da uspostavi mrežu izvora na lokalnom nivou.

Uverite se da su standardni akreditivi za štampu važeći i odredite koji će posebni akreditivi biti potrebni za izveštavanje o kampanji.

Saznajte od regulatornih organa za štampu koja će pravila važiti za novinske organizacije tokom izbornog perioda.

Analiza i hijerarhizacija informacija

Novinari moraju da rukuju ogromnom masom informacija tokom izbornog perioda. Stranke i kandidati izdaju saopštenja za javnost, održavaju konferencije za novinare, učestvuju na javnim sastancima, vode kampanju na društvenim mrežama i debatuju u medijima ili putem njih. Novinari takođe moraju da prate istraživanja javnog mnjenja i dešavanja na društvenim platformama na mreži (blogovi, vikiji, društvene mreže, mikroblogovi i tako dalje), koje drugi novinari, grupe civilnog društva i članovi javnosti koriste da doprinesu debati.

Zbog toga je od suštinskog značaja da novinari znaju kako da identifikuju i hijerarhiziraju informacije koje – u stalnom toku događaja, analiza, mišljenja i izjava – treba koristiti i obraditi za svoje izvještaje i, uopštenije, za svoju kampanju. pokrivenost. U tom cilju, novinarima se savetuje da analiziraju informacije na osnovu tri kriterijuma: pouzdanost, validnost i relevantnost.

Utvrđiti pouzdanost neke informacije znači zapitati se da li je ona proverljiva. Informacija je pouzdana ako se njen izvor može lako identifikovati i ako se njen sadržaj može proveriti unakrsnom proverom sa drugim izvorima.

Utvrđiti validnost neke informacije znači zapitati se da li je ona verodostojna. Činjenica da je izvor poznat ne znači da je on verodostojan kao izvor za ovu konkretnu informaciju ili njeno tumačenje. Na primer, informacije o sudskoj istoriji kandidata bile bi verodostojnije od grupe za ljudska prava nego od običnog člana javnosti. Kredibilitet informacije o kandidatu biće doveden u pitanje ako je izvor osoba za koju se zna da podržava drugog kandidata.

Utvrđiti relevantnost neke informacije znači zapitati se da li je ona korisna. U izbornom periodu, relevantnost informacija je u funkciji njihovog značaja za glasačku javnost. Na primer, izjave kandidata su važnije od izjava izbornog štaba kandidata, jer ih se kandidat ne može odreći.

Slično tome, informacije koje bacaju novo svetlo na program stranke su važnije od informacija o aspektima programa koji su već pokriveni. Relevantnost se takođe može utvrditi u svetlu potrebe. Na primer, informacija o kandidatu koji je dobio malo izveštavanja može biti relevantna za novinara samo zato što on ili ona ima vrlo malo informacija o kandidatu.

IZVEŠTAVANJE U OTEŽALIM USLOVIMA

Izveštavanje o izborima koji se odvijaju u "teškim" uslovima je složen poduhvat koji predstavlja brojne opasnosti za novinare. Zahteva posebno striktno poštovanje profesionalne etike – preciznost, nepristrasnost, odgovornost. I brojna bezbednosna pravila važe za izveštavanje sa terena.

Obavezno uvek nosite neophodna dokumenta – identifikaciju, press karticu, službenu akreditaciju, putnu dozvolu i bilo koje druge potrebne dokumente.

Nikada ne nosite oružje, niti bilo kakve predmete ili odeću koji mogu dovesti dopogrešna identifikacija – vojna odeća, kaki jakna, kožne čizme, dvogled i sl.

Nikada nemojte putovati sami, već sa kolegama ili članovima NVO. Nemojte se kretati u pratnji kandidata ili političkih lidera.

Redovno prenositi informacije o lokaciji na kojoj se nalazite kako redakciji tako i prijatelje ili članove porodice.

Kada pokrivete politički skup ili veliki miting, pogledajte dobro mesto gde se ono održava i identifikuju gde da se zaklone u slučaju nasilja.

Ako izbije problem, nemojte bežati, jer to povećava rizik da budete meta. Ne prelazite direktno sa jedne strane sukoba na drugu.